

۸- آرایه‌های مقابل همه آبیات به جز بیت گزینه تماماً درست است.

- ۱) گرفت آتش دل در نظر نمی آید
 ۲) خاک درگاه تو چون باد بهاری مشک‌بوی
 ۳) از صفای سینه ما گرچه داغ است، آفتاب
 ۴) گرچه گلستان خوش است و رچه چمن دلکش است
- نگاه می نکنی آب چشم چون جویم (تشبیه - استعاره)
 آتش عشق تو همچون آب حیوان جان‌فزای (تناسب - تلمیح)
 در میان زنگیان آیینۀ تاریخ ما (حسن تعلیل - مجاز)
 آن همه دیدم ولی آن گل رخسار کو؟ (تشبیه - ایهام)

۹- کدام گزینه بیت‌های زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «ایهام، تشبیه، تضاد، جناس، حسن تعلیل» مرتب می کند؟

- الف) گفتی هوای باغ در ایام گل خوش است
 ب) آتش آه است و دود می‌رودش تا به سقف
 ج) هیچ کس بی‌دامن تر نیست لیکن دیگران
 د) شراب وصلت اندر ده که جام هجر نوشیدم
 ه) غم گرد دل مردم آزاد نگرده
- ما را به در نمی‌رود از سر هوای یار
 چشمه چشم است و موج می‌زندش بر کنار
 باز می‌پوشند و ما بر آفتاب انداختیم
 درخت دوستی بنشان که بیخ صبر برکندم
 پیوسته از آن سرو جوان است در این باغ
- ۱) ج - الف - د - ب - ه
 ۲) ج - د - الف - ه - ب
 ۳) ج - ب - د - الف - ه
 ۴) الف - ب - ج - ه - د

۱۰- آرایه‌های بیت «ای مهربان تر از برگ در بوسه‌های باران / بیداری ستاره، در چشم جویباران» در کدام گزینه آمده‌اند؟

- ۱) تناسب، واج آرایی، تشخیص، اسلوب معادله
 ۲) استعاره، تناسب، کنایه، واج آرایی
 ۳) تشخیص، واج آرایی، تشبیه، جناس
 ۴) تناسب، تشخیص، ایهام، کنایه

۱۱- تعداد تشبیه در کدام گزینه کم تر است؟

- ۱) بر دم تیغ غمش، سینه سپر خواهم کرد
 ۲) شد بر فراز مسند دل، باز شاه عشق
 ۳) چشم خون بارست ابر نوبهار زندگی
 ۴) چو آفتاب به شمشیر شعله برخیزد
- پیش تیر نگهش دیده نشان خواهم کرد
 یعنی گرفت کشور جان را، سپاه عشق
 آه افسوس است سرو جویبار زندگی
 سپاه شب به هزیمت چو دود نگریزد

۱۲- در همه آبیات به جز «تشبیه و استعاره» وجود دارد.

- ۱) گر ببینی عاشقی در گریه، ای زاهد چو اشک
 ۲) بر سر خوان هوس عمری است مهمان خودیم
 ۳) طفلی است جان و مهد تن او را فرارگاه
 ۴) و یا به ابر گهربار درفشان گفتن
- از نظر مگریز کان باران ز ابر رحمت است
 خوان رنگارنگ حسرت، نعمت الوان ماست
 چون گشت راهرو فکند مهد یک طرف
 که بر بنات نبات از طریق لطف بیار

۱۳- آرایه‌های مقابل همه آبیات به جز بیت گزینه درست است.

- ۱) لاله‌ای بی‌داغ از دل برنیاید سنگ را / کوهکن تا خون خود در دامن کهسار ریخت (تلمیح - حسن تعلیل)
 ۲) تو مپندار که دور از تو اگر خاک شوم / آتش عشق من از باد هوا بنشیند (ایهام - تشبیه)
 ۳) نیست با گفتار لب، کیفیت گفتار چشم / خوش تر است از لعل گویا، چشم گویایی مرا (استعاره - ایهام)
 ۴) مگس را شوق شکر می‌شود از زهر چشم افزون / ز راندن خیره تر گردد گدا چون بی‌حیا افتاد (تشخیص - اسلوب معادله)

۱۴- در کدام بیت، هر دو آرایه «تشبیه» و «ایهام» وجود دارد؟

- ۱) او را به رنگ و بوی نگویم نظیر نیست
 ۲) عاشق مفلس اگر قلب دلش کرد نثار
 ۳) دلم از مهر تو در تاب شد ای ماه ولی
 ۴) پای بند قفسم باز و پر بازم نیست
- گلبن نظیر اوست ولی دلپذیر نیست
 مکنش عیب که بر نقد روان قادر نیست
 چه کنم شیوه آیینۀ غمّازم نیست
 سرگل دارم و پروانه پروازم نیست

۱۵- در کدام بیت یکی از آرایه‌های مقابل آن نادرست ذکر شده است؟

- ۱) شبم از باغ به یک چشم زدن بیرون رفت
۲) ز شور عشق هرگز تلخ از شیرین ندانستم
۳) چو خامه معنی نازک در آستین دارم
۴) از ناخن عشقم رگ جان زمزمه ساز است
- که سبک روح به دل باز نگردد هرگز (کنایه - جناس)
دل آسوده را از خاطر غمگین ندانستم (تضاد - ایهام)
چرا ز سرزنش تیغ دل غمین دارم (تشخیص - تشبیه)
بی زخمه صدا کی شود از تار برآید (استعاره - اسلوب معادله)

۱۶- آرایه‌های بیت زیر کدام است؟

«شبم از روشن دلی آیینۀ خورشید شد / ای کم از شبم تو هم آیینه را کن بی غبار»

- ۱) کنایه - تشبیه - استعاره - تشخیص - جناس
۲) تشخیص - متناقض نما - کنایه - استعاره - تشبیه
۳) استعاره - جناس - اسلوب معادله - تشبیه - تناسب
۴) تشبیه - کنایه - تشخیص - متناقض نما - تناسب

۱۷- آرایه‌های مقابل همهٔ ابیات صحیح است؛ به جز:

- ۱) در تاب رفته‌اند و بر آشفته کز چه روی / تشبیه ما به سنبل مه پوش کرده‌اند (ایهام - استعاره)
۲) دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ / امروز خورشید در دشت آیینه دار من و تو (استعاره - جناس)
۳) اگرچه زان لب شیرین جواب تلخ دهند / ولی به گاه شکرخنده جان شیرین‌اند (حس آمیزی - تناقض)
۴) هر نفس آهم ز شاخ سدره آتش می فروخت / هر دم افغانم کلاه از فرق فرقد می ربود (اغراق - تشخیص)(افغان: فریاد؛ فرقد: نام ستاره‌ای)

۱۸- در همهٔ گزینه‌ها، تمامی آرایه‌های «اسلوب معادله، استعاره و مراعات نظیر» وجود دارد؛ به جز

- ۱) دل به دشمن چون ملایم شد مصفا می‌شود
۲) مریض، مصلحت خویش را نمی‌داند
۳) دوستی با ناتوانان، مایهٔ روشندلی است
۴) لقمه افتد ز دهن چون نبود قسمت کس
- سنگ با آتش چو نرمی کرد مینا (شیشه) می‌شود
به تلخ و شور طیب زمانه قانع باش
موم چون با رشته سازد شمع محفل می‌شود
روزی آره نگر کز بن دندان ریزد

۱۹- آرایه‌های «متناقض نما، تشبیه، مجاز، استعاره، اسلوب معادله، به ترتیب در کدام ابیات آمده است

- الف) بیگانه گشتم از همه خوبان به مهر تو
ب) هر که در آتش سودای تو امروز بسوخت
ج) تیغ جفا گر زنی ضرب تو آسایش است
د) چشم کوتاه بین ز اختر می کند یاری طمع
ه) تو اگر چنین لطیف از در بوستان درآیی
- و آن ماه شوخ دیده نگشت آشنا هنوز
ظاهر آن است که فردا بود ایمن ز عذاب
روی ترش گر کنی تلخ تو شیرین گوار
استعانت مور عاجز را ز مور دیگر است
گل سرخ شرم دارد که چرا همی شکفتم

- ۱) ج، ب، ه، د، الف
۲) الف، ب، ج، ه، د
۳) ج، ه، ب، الف، د
۴) الف، ه، ب، ج، د

۲۰- آرایه‌های «تشبیه، کنایه، مجاز، حسن تعلیل» در کدام گزینه به کار رفته است؟

- ۱) مردم دریا نیندیشد ز طوفان زان سبب
۲) از آن چین زلف تو شد جای دل
۳) کی به منزل ره بری تا نگذری از خویش از آنک
۴) چو خامه هر که حدیث دل آورد به زبان
- مردم چشم فرو برده‌ست دایم سر در آب
که هندوستان جایگاهی خوش است
ترک هستی در ره مستی نخستین منزل است
طمع مدار که سر بر سر زبان نکند

۲۱- آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«خشم عالم سوز را کوتاه‌زبان کردن به حلم / آتش سوزنده را برخورد گلستان کردن است»

- ۱) کنایه، تشبیه، تشخیص
۲) کنایه، استعاره، ایهام
۳) حسن تعلیل، استعاره، تناقض
۴) تلمیح، تشبیه، جناس

۲۲- آرایه‌های مقابل همه‌ آیات تماماً درست است، به جز:

۱) قح پر کن که من در دولت عشق	۲) طویان در شکرستان کامرانی می‌کند
۳) باز گویم نه در این واقعه حافظ تنهاست	۴) در شب هجران مرا پروانه‌ وصلی فرست
۱) جوان بخت جهانم گرچه پیرم (جناس - پارادوکس)	۲) وز تحسّر دست بر سر می‌زند مسکین مگس (حسن تعلیل - واج آرای)
۳) غرقه گشتند در این بادیه بسیار دگر (تضاد - استعاره)	۴) ورنه از دردت جهانی را بسوزانم چو شمع (ایهام تناسب - تشبیه)

۲۳- در همه‌ آیات به جز بیت تعداد «تشبیه» یکسان است.

۱) پیمانه مگو، چشمه‌ جان پرور خضر است	۲) آید از مهد زمین طفل نباتی بیرون
۳) پس از وفات چو باران رحمت ابر برسی	۴) در مهد نفس، چند نهی طفل روح را
۱) در بحر پر آشوب جهان، کشتی نوح است	۲) دایه‌ ابر دهد پرورش او به کنار
۳) به خاک من ز زمین همچو سبزه برویم	۴) این گاهواره رادکش و سفله پرور است

۲۴- تمام آیات آرایه «حسن تعلیل» دارند به جز گزینه
.....

۱) تا چشم بشر نبیندت روی	۲) شو منفجر ای دل زمانه
۳) تو قلب فسرده‌ زمینی	۴) تا درد و ورم فرو نشیند
۱) بنهفته به ابر چهر دل بند	۲) وان آتش خود نهفته میسند
۳) از درد ورم نموده یک چند	۴) کافور بر آن ضماد کردند

۲۵- در کدام بیت هر دو آرایه‌ مقابل آن درست است؟

۱) من بی‌خودم از ضعف، حریفان برسایند / دستم به گریبان که بشد دامنم از دست (کنایه - تشبیه)
۲) پروانه‌ راحت بده ای شمع که امشب / از آتش دل پیش تو چون شمع گدازم (مراعات نظیر - ایهام)
۳) می‌کند باد صبا طفل چمن را در خواب / ورنه مهد شجرش بهر چه جنبان باشد (استعاره - حسن تعلیل)
۴) کشتی است جام باده و غم بحر پر ز موج / کشتی روانه ساز کزین ورطه بگذریم (تشبیه - تلمیح)

۲۶- در کدام بیت اسلوب معادله وجود دارد؟

۱) آفتاب آمد دلیل آفتاب	۲) کو دیده یعقوب که بی‌پرده ببیند
۳) در غریبی بیش می‌باشد هنرور را رواج	۴) روشندلی نمانده در این باغ و بوستان
۱) گر دلالت باید از وی رخ متاب	۲) صد قافله از مصر به یکباره رسیده؟
۳) چون شرار از سنگ بیرون شد چراغش روشن است	۴) با خود مگر چو آب روان گفتگو کنیم

۲۷- در کدام بیت پارادوکس به کار نرفته است؟

۱) کشته‌ عشق وی از زنده جاوید به است	۲) هرگز وجود حاضر و غایب شنیده‌ای
۳) ای یوسف خوش‌نام ما خوش می‌روی بر بام ما	۴) کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق
۱) درد کز وی رسد مایه درمان من است	۲) من در میان جمع و دلم جای دیگر است
۳) ای درشکسته جام ما ای بردریده جام ما	۴) بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی

۲۸- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟

۱) «ترک مست تو به دست از مژه خنجر دارد	۲) تشخیص، استعاره، حسن تعلیل، مجاز
۳) تشبیه، مجاز، جناس، استعاره	۴) تشبیه، تشبیه، ایهام، جناس
۱) تشبیه، استعاره، جناس، مجاز	۲) تشبیه، استعاره، جناس، مجاز
۳) تشبیه، تشبیه، ایهام، جناس	۴) تشبیه، تشبیه، ایهام، جناس

۲۹- آرایه‌های برابر کدام گزینه غلط است؟

- ۱) در ترازویی که صبر عاشقان سنجیده‌اند / کوه اگر گردد تحمل نیست هم سنگ عدس (اغراق - تضاد)
 ۲) چون به آگاهی رسیدی گفت وگوها محو کن / نیست منزل جز بیابان مرگی شور جرس (اسلوب معادله - ایهام)
 ۳) از لب خامش زبان وامانده کام است و بس / بال از پرواز چون ماند آشیان دام است و بس (تشبیه - جناس)
 ۴) بر پر عنقا تو هر رنگی که می‌خواهی ببند / صورت آیینۀ هستی همین نام است و بس (تشبیه - واج‌آرایی)

۳۰- ترتیب ابیات زیر از لحاظ داشتن آرایه‌های «اسلوب معادله، حسن تعلیل، متناقض‌نما، جناس» کدام است؟

- الف) دست ار دهد به پای گل و لاله مست باش جامی بنوش و بی‌خبر از هر چه هست باش
 ب) تمام روز از آن همچو شمع، خاموشیم که خرج آه سحر می‌شود نفس ما را
 ج) دل گمان دارد که پوشیده است راز عشق را شمع را فانوس پندارد که پنهان کرده‌است
 د) گر دیگران به عیش و طرب خرم‌اند و شاد ما را غم نگار بود مایه سرور

- ۱) ج - الف - ب - د ۲) ج - ب - د - الف ۳) الف - ج - ب - د ۴) الف - د - ب - ج

۳۱- «وجه شبه» در همه ابیات محذوف است به جز

- ۱) طره‌های تو کمندافکن طراران‌اند غمزه‌های تو طیب دل بیماران‌اند
 ۲) بنفشه زلف من آن سرو قد سیم‌اندام بر من آمد وقت سپیده دم به سلام
 ۳) دیشب در آمد آن بت مه‌روی شب نقاب بر مه کشید چنبر و در شب فکند تاب
 ۴) گفتمش روی تو صد ره ز قمر خوب تر است گفت خاموش که آن فتنه دور قمر است

۳۲- در کدام گزینه آرایه‌های «ایهام، تناسب، تشبیه» وجود ندارد؟

- ۱) به هیچ دور نخواهند یافت هشیارش چنین که حافظ ما مست باده ازل است
 ۲) زلف تو مرا عمر دراز است، ولی نیست در دست، سر مویی از آن عمر درازم
 ۳) مکن به شمع مه و مهر نسبت رخ دوست که فرق‌هاست بسی نور آشنایی را
 ۴) حافظ از بهر تو آمد سوی اقلیم وجود قدمی نه به وداعش که روان خواهد شد

۳۳- آرایه‌های «تشبیه، مجاز، حس آمیزی و اسلوب معادله» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

- الف) چون نباشد عید طفلان صحبت رنگین من؟ می‌کند مجنون من دست نگارین سنگ را
 ب) از خیال یار دل شد کعبه حاجت مرا نقش شیرین در نظرها ساخت شیرین سنگ را
 ج) غوطه در خون می‌دهد دل را فروغ داغ عشق می‌کند خورشید عالمتاب رنگین سنگ را
 د) یک دل افسرده بی‌داغ از دم گرم نماند در بهار از لاله گردد چهره رنگین سنگ را

- ۱) ب، الف، د، ج ۲) ب، د، الف، ج ۳) ج، ب، د، الف ۴) د، الف، ب، ج

۳۴- یکی از آرایه‌های مقابل کدام گزینه، درست نیست؟

- ۱) نوح اگر طوفان او افسانه مردم شده صد چو آن طوفان در آب دیده ما گم شده (تلمیح، اغراق)
 ۲) نیست از پیچش موی تو مرا روی رهایی کاین بلایی است که یابند من از روز الست است (جناس، ایهام تناسب)
 ۳) دست در دامن جاه تو زند هر که ورا دامن دولتش از دست فلک چاک بود (کنایه، استعاره)
 ۴) دست از جهان بشوی که اطفال حادثات افشاندند میوه این شاخ پست را (تشبیه، تشخیص)

۳۵- در کدام گزینه، تشبیه وجود ندارد؟

- ۱) فراش باد صبا ۲) فرش زمردین ۳) دایه‌ی ابر بهاری ۴) مهد زمین